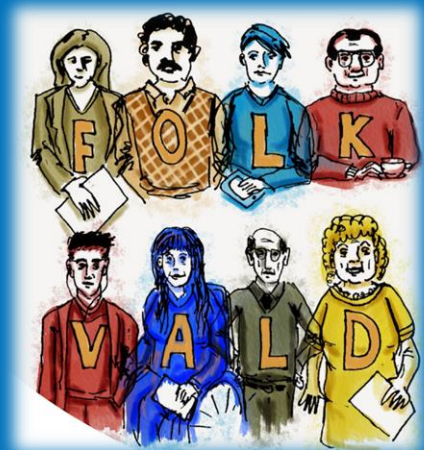

Lokal demokrati – hur ökar vi intresset hos unga för samhällsfrågor och politik?

Kommunfullmäktiges fasta beredning 1

Sammanfattning

”Man kan sammanfatta det som att unga idag upplever att det inte finns ett intresse från politikernas sida att höra på vad dom har att säga. Enligt de utfrågade ska politiker visa att de bryr sig om vad unga säger och tycker. Det är viktigt att kommunens skolor (framför allt gymnasieskolan) släpper begränsningar av skolkampanjer och att man aktivt arbetar för att få dit ungdomsförbund och låta de föra en diskussion med eleverna på skolorna. Detta är något som de utfrågade framför allt väljer att lyfta.” Direkt citat - Ungdomsutvecklare Dahlstrand, 2023

Kommunfullmäktiges fasta beredning 1 har tagit fram en analys med en kartläggning kring ungdomars förhållande till lokalpolitiken i Ängelholms kommun. Unga idag är intresserade av samhällsfrågor, men inte av partipolitik. Beredningen har baserat sitt arbete på medborgardialoger som genererat **ca 1000 svar** från kommunens unga. Detta ger en gedigen analys som baseras på elevernas eget perspektiv. Analysen har delats upp i en SWOT-analys (se s.14). Att främja ungas inflytande över samhällsutvecklingen har spelat en central roll i beredningens uppdrag och åtgärdsförslag.

Beredningens gedigna undersökningar från olika medborgardialoger visar med all tydlighet att beslutsfattare inte har lyckats nå de unga vilket kan betraktas som ett misslyckande. Kommunens framtidsperspektiv behöver fler unga inom partipolitiken för att skapa den efterlängta dynamiken i samhällsutvecklingen.

”Detta är bilden jag tidigare fått från unga i min åldersgrupp om varför de inte engagerar sig är framför allt: inget händer, pengar, och tid.” Ungdomsutvecklare, Jansson, 2023

Många unga anser att de inte har möjligheter att påverka den lokala politikens beslutsfattare. De önskar ett inflytelseforum som ger ungdomarna möjligheter att komma till tals. För närvarande anses att avståndet är för stort mellan unga och beslutsfattandet. Här saknas formerna för ett närmande i vår kommun. Det finns i dag en allmän föreställning om att unga är mindre politiskt intresserade än andra åldersgrupper, och en oro över ungdomarnas ovillighet att bli medlemmar i politiska partier, ungdomsförbund och folkrörelser. Partierna och deras ungdomsförbund har förlorat attraktionskraft. Den digitala utvecklingen har gjort det möjligt att delta på nya sätt. Vi ser också att graden av engagemang skiljer sig mellan olika grupper av unga. Killar, unga med utländsk bakgrund, unga med funktionsnedsättningar och

unga som bor på landsbygden är grupper som har lägre grad av samhällsengagemang. Det är oroväckande.¹

Beredningens förslag till åtgärder kan leda till förändringar som inspirerar unga till att mer aktivt delta i demokratin och skapa en mer samhällsintresserad ungdomsgeneration i framtiden. Detta förutsätter att det skapas möjligheter för unga att föra dialog med beslutsfattare på lokal nivå. Ärendet bör hanteras med skyndsamhet. **Vad kan vi göra för att förenkla ungas möjlighet att påverka?** Många av förslagen nedan är gymnasieelevernas egna.

Undersökningar, fakta och information

- Att varje år genomföra en enkätundersökning på gymnasiet för att se trender över tid. Förslagsvis samma format och tidpunkt som beredningen hade i år,
- Utbilda och upplysa - vi behöver informera mer om hur det är att vara förtroendevald idag till de unga.

Event

- Ha politiker dagar där förtroendevalda besöker skolorna och informerar i klasser under ordnade förhållanden. Det ska finnas en tydlig systematik på dessa besök för att skapa ett möte mellan unga och politiker,
- Ge unga möjlighet att ha en politiker som mentor där de får en bild av uppdraget,
- Att skapa ett stipendium/fond där eleverna får driva en demokratifråga (exempelvis via Ängelholmsförslaget) för att skapa och driva opinion. Som en del av samhällskurs. I så fall ta fram informationsinsatser för att sprida att möjligheten finns.

Engagera

- Ungdomsfullmäktige (UFM) behöver få en plattform att synas i kommunen. De bör årligen ha en informationspunkt på fullmäktige och kommunstyrelsen för att presentera sitt arbete och hur de har deltagit i påverkansfrågor under året. Detta kan även vara en möjlighet där ungdomsfullmäktige får ställa frågor till förtroendevalda - ett sätt att träna och aktivera,
- Ersättning av styrelsen för UFM vore en satsning för att stärka dem och få fler engagerade – att de som politiskt aktiva i den formen blir premierade (se bilaga 1 hur andra kommuners ungdomsråd ersätts),
- Skapa fokusgrupper som förslagsvis kan följa ett aktuellt ärende i hela beslutsprocessen från förslagsställaren till kommunfullmäktige,
- En variant vore att öppna upp fullmäktiges beredningar i specifika uppdrag där några extra platser skulle tilldelas unga – för att lära dem om lokalpolitik och få med deras synpunkter. En ändring i reglementet eller ”permanent” adjungera in dem är en lösning. Det skulle vara ytterligare ett steg i riktningen med att uppfylla beredningarnas syfte att engagera fler att engagera sig i samhällsfrågor i kortare uppdrag.

¹ MUCF. 2021b.

Personer som jobbat med projektet

1.1 Politiskt

- Cornelis Huisman (M) ordf.
- Linda Böcker Åkerman (C)
1 vice ordf.
- Inger Nyrell (S) 2 vice ordf.
- Gert Nilsson (S)
- Bo Månsson (SD)
- Britt-Inger Tinnert (M)
- Johnny Dinh-Kien Nguyen (S)
- Maria Häggström (M)
- Alexandra Nilsson (KD)
- Gustav Svensson (SD)
- Malin Kardell (S)
- Lena Ribbing (L)
- Anton Nyroos (S)

1.2 Interna och externa aktörer

- Cilla Ilhammar, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)
- Micke Gunnarsson, föreläsare Ängelholms gymnasium 30/8
- Lena Langlet, chef demokratisektionen på SKR
- Lena Lindgren, projektledare och utvecklare på SKR
- Rebecka Hinn, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)
- Arbetsmarknadsenheten,
- Ellis Jansson, ungdomsutvecklare
- Hanna Jeppsson, social hållbarhetsstrateg
- Kiam Dahlstrand, ungdomsutvecklare
- Markus Eek, gymnasiechef
- Malin Klintfjäll, beredningskoordinator och EU-valsamordnare 2024
- Ungdomsfullmäktige

1.3 Rapporter och undersökningar

Samtliga handlingar som rör uppdraget, t.ex. minnesanteckningar, presentationer, svaren på enkäterna och ungdomsutvecklarnas rapporter går att läsa i sin helhet i finns att tillgå via kommunens diarium under diarienummer 2022/637.

1.4 Sammanfattning SWOT-analys

Styrkor

- Många unga idag vill engagera sig i samhällsfrågor, och den siffran bara stiger,
- Ett starkt och engagerat ungdomsfullmäktige i Ängelholm,
- Många unga vet vad de tycker i samhällsfrågor,
- Att få sin röst hörd är viktig,
- Många har träffat en politiker.

Svagheter

- Eleverna är osäkra hur de kan påverka lokalpolitiken i stort och smått,
- Dålig återkoppling till Ungdomsfullmäktige i de frågor de fått delta i. Det gör att de inte känner sig hörda,
- Politik anses vara tidskrävande och man måste vara påläst. Unga har så mycket annat att fokusera på,
- Politik anses vara tråkigt och lite nördigt, som ett skolämne,
- Få unga har försökt påverka en lokalfråga,
- Intresset för politik minskar för varje årskurs på gymnasiet i Ängelholm enligt beredningens enkät.

Möjligheter

- Finns flera samhällsfrågor som unga är särskilt intresserade av,
- Se över vilka kontaktvägar ungdomar idag har till förtroendevalda. Är det lätt/svårt?,
- 110 personer på Ängelholms gymnasium uppger att de är intresserade eller mycket intresserade av politik (tänk att ha så många unga med i kommunens politik?),
- Det finns möjlighet att på olika sätt stötta befintliga ungdomsrörelser för att engagera fler unga,
- UFM vill åka runt på skolor och engagera,
- Majoriteten av unga vill träffa politiker i skolan,
- Bli bättre på att informera varför kommunen gör vissa val – exempelvis skateparken vid Papegojan, så att unga förstår (bättre återkoppling).

Utmaningar

- Många unga som engagerar sig i lokalpolitiken hoppar av (nationellt),
- Få kan tänka sig att bli politiker även om många är samhällsintresserade (nationellt/lokalt),
- Många unga har svårt att hinna med ett demokratiskt engagemang,
- Unga idag vet inte hur det är att vara politiker. De blandar ihop riksdags- och lokala fritidspolitikens vardag,
- Förtroendevalda i Ängelholms kommun tycker ungas politiska intresse är ljummet.